

1960 1962

Hans I Velu †



Prins Hans I wijst een kleinere Prins van Elders de weg in het wat grotere Nijmegen. Knotsburg bestond nog niet.

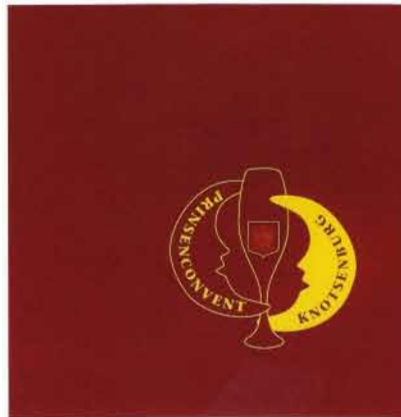


Charismatische prins

Het was in 1960 vrij onverwachts, dat Hans Velu tot Prins van Nijmegen werd geproclameerd. De hoge heren van toen hadden aanvankelijk een andere prins op het oog: ene Frans Allard. Dat 'feest' ging echter niet door, tegen de verwachting in, want de onderscheidingen van Frans I waren al gemaakt. Misschien vanwege de tijdsdruk maar wellicht ook vanwege het (ontbrekende) geld heeft Hans I de onderscheidingen van de niet geproclameerde Frans I maar gebruikt. Bij de overhandiging merkte hij steevast op, dat de medaillefabriek een foutje had gemaakt. Prins Hans I heeft door zijn tweevoudige herbenoeming gelukkig nog twee jaar lang onderscheidingen met zijn eigen naam mogen uitreiken. Dat hij dat met verve deed beamen zijn tijdgenoten, die vol bewondering keken en luisterden naar de man met het onnavolgbare charisma. Prins Hans de Eerste is dan ook de geschiedenis ingegaan als de prins met de geweldige speeches. Hans Velu verhuisde na zijn prinschap van Nijmegen naar den Bosch en vervolgens naar Bussum. Soms kwam hij nog even terug naar Nijmegen, bijvoorbeeld bij de eerste Herenzittingen in 1986, 1987 en 1988. Op 28 december 1994 doopte hij in de Stratemakerstoren het eerste boek van het Prinsenvoort: 'Schaaralaaf van nul tot (n)x'. Hans Velu overleed op 31 oktober 1996 in Bussum.



De (achteraf) zeldzame onderscheiding van de niet geproclameerde Prins Frans I (Allard), die Prins Hans I in 1960 heeft uitgereikt.



De sobere omslag van 'Schaaralaaf van nul tot n(x)' met het teken van het Prinsenvoort



1960 - 1962: Jaren van afbraak en opbouw in Nijmegen. De noodwoningen op de Kopse Hof vallen onder de slopershamer, evenals Villa Leeuwenstein. Maar er komt een nieuw Postkantoor op het Stationsplein, een nieuwe Schouwburg, en de Boskapel. En uiteraard huizen, vooral in Hatert.

Hans Gaat

De eerste voor het laatste
Hans is aftands
Hans wordt van de hand gedaan
Hans de eerste wordt tweede hans.
Nochtans: Alle goede dingen in drieën
Drie jaar was Hans de Eerste de eerste
Het is wel geweest
Er is een tijd van komen en een tijd van gaan
De tijd van komen is gegaan
De tijd van gaan is gekomen.
Thans: tikt het klokje van gehoorzaamheid
Junghans
Voortshands gaat Hans
Ouwehands
Heeft genoeg nieuwe jonge apen
Althans : dieren genoeg in Dieren
voor het carnaval des animeaux
en voor mensen en zo.
De nieuwe Prins
wordt een betere.
Wie? Hallo Wie?
Wie zal het weten!
Carnaval in Nijmegen
gaat nieuwe wegen.
Niet: het bier loopt over straat
en de mensen vanzelf er achter aan.
Niet: stijf, star gespeelde komedie
van compensatie-ijdelheid.
Niet spontaan inderdaad
Niet van ouds vanzelf
maar ook niet verknoeid nog
en vertroebeld
door drommen snuffelende toeristen
belust naar buit
weggesnoept uit de massa.
In Nijmegen is er nog iets
van het prille Carnavalsbegin.
Het zuivere van de eerste jeugd
en het oprechte van het alles nog zo goed bedoelen.
Carnaval is een bewust, gewild gemeenschapsfeest
een gezochte kans
een geforceerde poging wellicht.
Maar wij zochten het stadswijde feest
de verfrissing van lichaam en geest,
de zinvolle verspilling,
betekenisvolle weergave van menselijke saamhorigheid
bewust opgeruimd en vrijgemaakt zorgeloos.
Het feest is hier nog geen folkloristische vanzelfsprekendheid,
het feest is hier nog voor de durvers,
de fijnproevers en de smakers.
Carnaval van Nijmegen
is haar nog steeds een zegen.
Dat het zo blijve. Alaaf
Hans voor het laatst

Prinsenkabinet

Hans Velu was niet eenkennig. Toch bestond zijn prinsenkabinet uit louter mannen. Twee adjudanten kwamen – zoals begin 60-er jaren gebruikelijk was – van De Blauwe Schuit: Jos van Aerde en Herbert Meuwese, die later furore zou maken als Trui de Swert van de Lage Mert. Theo Schippers, de derde adjudant, was een ‘neutrale’ carnavalist.

Afscheid

Het afscheid van Hans I als prins carnaval van Nijmegen in 1962 was, zoals verwacht mocht worden, een grootse happening. Hans I veraste zijn toehoorders met het gedicht ‘Hans Gaat’: variaties op het thema Hans, en tegelijk een lofzang op het Nijmeegs carnaval.



Na zijn prinsenjaren

heeft Hans Velu nog vele jaren intens geleefd, en zich op veel terreinen dienstbaar gemaakt. In de 70-er jaren was hij iedere maandagmiddag om 16.30 uur te beluisteren op Radio 1, met indringende beschouwingen over kerk en geloof. Hij was ook voorzitter van vele congressen, forums en symposia. Zijn enthousiasme en humor waren spreekwoordelijk. Met zijn stem en zijn gebaren wist hij altijd te boeien, binnen en buiten zijn werk bij de NMB, waar hij op velerlei wijze inhoud gaf aan wat later pas PR is gaan heten. Hij diende in Bussum kerk en politiek en trok door het land om mensen deelgenoot te maken van zijn ervaringen. Hans Velu was op veel markten thuis: ook in de sport: hij was geruime tijd voorzitter van SV Orion, een befaamde voetbalvereniging uit Nijmegen Oost.

Op 8 januari 1962 wordt in Harmelen de trein van Rotterdam naar Amsterdam in de flank aangereden door de sneltrein uit Leeuwarden. Er vielen 93 doden. Mgr Bekkers volgt mgr Mutsaerts op als bisschop van Den Bosch. Prinses Wilhelmina overlijdt op 28 november 1962 op 82-jarige leeftijd.